

Strid om ny gårdsskatt

Statsråd Sylvi Listhaug (Frp) vil innføre samme skatt ved salg av landbrukseiendommer i og utenfor familien. - De med odelsrett risikerer millionregning, sier Trygve S. Vedum (Sp).

LANDBRUK

Jorun Sofie F. Aartun
Hurum

Etter to år vil regjeringen innfri løftet om skattelette på gevinst ved salg av jord- og skogbruks eiendommer.

Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug (Frp) kutter gevinstbeskatningen på salg av alminnelige landbrukseiendommer, samtidig som hun fjerner skattefritaket for salg internt i familien i neste års statsbudsjett, som legges frem onsdag.

- Vi vil stimulere til økt salg. Mange skog- og jordbruks eiendommer er små. Ved samarbeid mellom naboeiendommer eller kjøp av flere skogteiger vil man kunne sikre seg en mer effektiv drift og lønnsom drift, sier Listhaug.

I dag er gevinst ved salg av skog- og jordbruks eiendommer i utgangspunktet skattepliktige på lik linje med salg av næringseiendom forøvrig, med en marginalskatt opp mot 50,4 prosent. Jord- og skogbruks eiendom som har vært eid i minst ti år, kan i hovedsak realiseres skattefritt ved salg innen familie.

I budsjettet for 2016 foreslår regjeringen at gevinst ved salg av alminnelige gårdsbruk ikke skal inngå i personinntektsgrunnlaget. I praksis vil det si at skatten ved salg av skog- og jordbruks eiendommer kan bli opp mot halvert. Samtidig fjerner regjeringen skattefritaket for gevinst ved salg av landbrukseiendommer internt i familien.

«Frekt»

Sp-leder Trygve Slagsvold Vedum slakter forslaget, som han mener vil straffe familiebøndene hardt:

- Jeg synes det er frekt å selge inn dette som et skattelette. Dette er kun et skattelette for de store kapitalsterke oppkjøpere som Jens Ulltveit-Moe, Stein Erik Hagen og Petter Stordalen som vil sikre seg større eiendommer. For det fami-

Salg av jordbruks eiendom

Dagens regler:

- Gevinster ved salg av skog- og jordbruks eiendommer er i utgangspunktet skattepliktig på lik linje med salg av næringseiendom forøvrig. Gevinster blir beskattet som alminnelig inntekt og lagt til grunnlaget for beregning av personskatt. Det gir en marginalskatt på omtrent 50,4 prosent (27 prosent skatt på alminnelig inntekt, 11,4 prosent trygdeavgift og topskatt opp til 12 prosent i trinn 2).
- Dersom eier ikke har hatt næringseiendom fra eiendommen i lengre periode, vil gevinsten kun beskattes som kapitalinntekt.
- Jord- og skogbruks eiendom som har vært eid i minst ti år, kan i hovedsak realiseres skattefritt ved salg innen familie.

Regeringen foreslår:

- At gevinst ved salg av gårdsbruk ikke skal inngå i personinntektsgrunnlaget for enkeltpersonforetak fra 2016. Forslaget innebærer at gevinst knyttet til landbrukseiendom i enkeltpersonforetak kun blir beskattet med satsen for alminnelig inntekt.
- At det særskilte skattefritaket for gevinst ved salg av landbrukseiendommer internt i familien avvikles.
- Ved gavesalg kan en ved familieoverdragelser i næring unngå gevinstbeskatning av selger dersom kjøper overtar selgers inngangsværdi.
- Våningshus på gård vil som tidligere være omfattet av det generelle gevinstfritaket for bolig.
- Provenytapet er beregnet til 45 millioner kroner.
- Kilde:** Landbruks- og matdepartementet

liedrevne landbruket er dette en enorm skatteskjerpe, sier han.

De siste årene er det omsatt omtrent 9 000 jordbruks eiendommer i året, ifølge Landbruksdepartementet. I 2009, 2010, 2012 og 2013 ble omtrent 60 prosent av eiendomsoverdragelsene overdratt internt i familien, ifølge Landbruksdepartementet.

Sp-lederen, som også er gårdeier, mener forslaget vil straffe den tradisjonelle familiebonden:

- Jeg synes det er drøyt. Forslaget vil gjøre det voldsomt mye dyrere for gårdbrukere å overdra eiendommene til ungene sine. Hvis de nye reglene trer i kraft, risikerer de med odelsrett å ende med en millionregning.

Vedum mener regjeringen kan forberede seg på bråk.

- Dette forslaget vil ikke bli godt

mottatt blant hardarbeidende gårdbrukere som jobber knallhardt for å øke verdiene på eiendommene sine med tanke på neste generasjon, sier han.

«Råtne på rot»

Sylvi Listhaug mener at skattefritaket ved salg internt i familien er en uheldig særordning.

- Sammenlignet med dagens situasjon kan det bli noe økt skatt ved salg innenfor familien, men jeg mener dette er en uheldig særordning. Dessuten er det mulig å velge ulike modeller for å utsette en eventuell skatteskjerpe, sier Listhaug.

Hun er selv odelsdatter og har vokst opp på gård i Ørskog på Sunnmøre.

- Dersom jeg ender opp med å kjøpe gården av foreldrene mine,

må også min familie forberede oss på å skatte av salget. Jeg mener det er viktig at gården går til den aktøren som har særlig interesse og best forutsetninger for å øke lønnsomheten og aktiviteten på eiendommen, sier hun.

Statsråden mener gevinstbeskatning ved salg av jord- og skogbruks eiendom har vært en stor hindring fordi gårdeiere har ventet med å selge i påvente av de nye reglene.

- For å lykkes med moderne skogdrift, må man drive i en viss størrelse. Det er trist å se at så mye skog i Norge står ubrukt. Med redusert skatt vil flere av dem som i dag ikke driver eiendommen aktivt, kunne bli interesserte i å selge, sier Listhaug.

jorun.aartun@dn.no

Landsbruksminister Sylvi Listhaug (FrP, til høyre) og skogseier Linda Mathiesen på Sætre bruk i Hurum.
Foto: Kláudia Lech

Hogne Tyssøy i Holbergfondene tror Telenor vil få en lav pris for sine Vimpelcom-aksjer og mener usikkerheten rundt selskapet er økt med ny ledelse. Foto: Eivind Senneset

Bekymret for Vimpelcom-milliardene

Hogne Tyssøy i Holbergfondene er skeptisk til Telenors Vimpelcom-salg.

TELEKOM

Jonas Blich Bakken
Oslo

Telenor kunngjorde mandag at Vimpelcom-aksjer til en verdi av rundt 20 milliarder kroner legges ut for salg.

Forvalter Hogne Tyssøy i Holbergfondene er skeptisk til salgstidspunktet. Vimpelcom-kursen har falt kraftig over flere år, tyngt blant annet av situasjonen i Russland og Ukraina. Han er også skeptisk til hva Telenor skal bruke pengene fra salget til:

- Vi har kun fått vite deler av strategiplanen til Telenor, at det skal selge, og vi har fått høre at det er enorme muligheter på telekomsiden i både Europa og Asia.

Skeptis til Brekke

Holbergfondene har gjennom sommeren solgt seg kraftig ned i Telenor. Tyssøy understreker at Telenor har gjort mange gode investeringer gjennom årene, sist i Myanmar, men han mener usikkerheten i selskapet har økt med Sigve Brekkens nye ledelse, særlig hvis Vimpelcom-milliardene skal brukes til ekspansjon.

- Brekke er på mange måter arkitekten bak Asia-satsingen, og man kan stille spørsmål ved at man rekrutterer til toppstillingen den som objektivt sett har påført Telenor det sterste tapet i selskapets historie, sier Tyssøy.

Han viser til investeringen i India, som han mener Brekke frontet i selskapet, som det verste tapet, og mener også Pakistan-satsingen har vært negativ.

Fondet Odin Norge mer enn halverte sin andel i Telenor i juli, forteller Jarle Sjo, senior portefølgefjorvalter i Odinfondene.

- Først og fremst fordi kursen da var over 180 kroner og nærmest seg vårt interne kurstmål, sier Sjo.

Vil selge i Vimpelcom

• Telenor annonserte mandag at de planlegger å selge sin eierandel på 33 prosent i mobiltselskapet Vimpelcom, som har rundt 200 millioner kunder i Russland og Eurasia.

• Telenor har investert 15 milliarder kroner i selskapet, mottatt 20 milliarder kroner i utbytte og markedsverdien av eierandelen er i dag om lag 20 milliarder kroner.

• Aksjekursen har falt kraftig over flere år, og flere analytikere mener det kun er én sannsynlig kjøper – nemlig hovedaksjonær Letter One. De kontrolleres av Alfa Group, som Telenor i flere år har ligget i

Han viser også til at det har kommet en ny teleaktør på det norske markedet, Ice, som kan føre til prispress.

Sjo mener Brekke har gjort mye bra, utenom India-investeringen. Men han savner en begrunnelse for å selge nå:

- Det kan virke som de ønsker å kvitte seg med et problem.

Kommunikasjonssjef Glen Mandelid i Telenor sier salgsbeslutningen kom etter at styret ba om en strategisk gjennomgåelse av Vimpelcom-eierskapet.

- Vi har sagt at denne prosessen normalt vil ta litt tid, men vi vil jobbe for å finne best mulig løsning for Telenor. Ved å selge Vimpelcom, kan vi fokusere ressursene på egne virksomheter, sier Mandelid, som påpeker at Vimpelcom i lengre tid har vært regnet som en finansiell investering.

- Hva skal man bruke pengene til?

- Vi får komme tilbake til det når vi har sluttført prosessen, sier Mandelid, som konstaterer at styret i Telenor mente Brekke var den beste til jobben som topsjef.

jonas.bakken@dn.no

Håper skattelette får fart på markedet

Hurum: - Hør her, denne har en fin klung!

På Sætre Bruk i Hurum kommune slår Linda Mathiesen to vedkubber mot hverandre for å sjekke kvaliteten på vedlassen. Hun leverer daglig 1.500-liter-selkjer med ved til kunder i området. Sammen med ektemannen driver hun skogseidommen på 21.000 mål. Ved siden av tømmervirksomhet driver de med utleie av jaktterring.

- Vi skulle gjerne levert enda mer ved og har lenge vært jakt etter skogarealer å kjøpe, men det har vist seg å være vanskelig.

Vi skulle gjerne levert enda mer ved og har lenge vært jakt etter skogarealer å kjøpe

Linda Mathiesen, eier Sætre Bruk i Hurum kommune

Selgerne sitter på gjerdet. Gevinstbeskrivning ved salg av jord- og skogbruks eiendom har vært en stor hindring. Folk har ventet med å selge i påvente av de nye reglene, sier Mathiesen.

Sætre Bruk har vært i familiens eie siden 1911, men hun og ektemannen er de første som driver eiendommen selv. Det var et ønske om å jobbe hjemme som gjorde at hun tok på seg hørselevern, verneutstyr og satte i gang vedmaskinen.

- Jeg ble kjempeglad da jeg fikk tømmerklype til traktoren i valentinsgave, sier Linda Mathiesen.